

339.543:347.7(478)

**COLABORAREA DINTRE
SERVICIUL VAMAL ȘI MEDIUL
DE AFACERI PRIVIND
RESPECTAREA REGLE-
MENTĂRILOR VAMALE ÎN
PROCESUL DE MANAGEMENT
AL CONTROLULUI
MĂRFURILOR**

*Drd. Evghenii POPESCU, ASEM
popescuevghenii@gmail.com*

Relația dintre comunitatea de afaceri și serviciul vamal este o parte integrantă a activității autorităților vamale. Având în vedere legătura dintre globalizare și comerțul mondial, consolidarea securității economice și facilitarea lanțului internațional de aprovizionare cu bunuri, accelerarea și simplificarea procedurilor vamale, creșterea saturației caracteristicilor informative ale mărfurilor supuse controlului vamal, colaborarea dintre Serviciul Vamal și mediul de afaceri prezintă o importanță primordială.

Colaborarea vamală constă într-un set de măsuri pentru interacțiunea cu autoritățile statelor străine a organizațiilor internaționale în domeniul vamal, în general, precum și a procedurilor de vămuire și control, în particular. Problemele cooperării vamale intră sub jurisdicția Departamentului de Coordonare Instituțională al Serviciului Vamal al Republicii Moldova.

Cuvinte-cheie: control vamal, Serviciul Vamal, mediu de afaceri, business; control vamal, reglementare vamală.

JEL: F02, F15.

Introducere

Sistemul de servicii vamale înregistrează o eficiență ridicată doar atunci când stabilește relații de parteneriat între serviciile vamale și mediul de afaceri și, prin urmare, interpretarea serviciului vamal ca zonă de servicii, reglementată și controlată de stat domină strategia de transformare a sistemului vamal și posibilitatea de a dezvolta comerțul exterior al țării.

Odată cu integrarea activă a Republicii Moldova în economia mondială, dezvoltarea serviciilor de brokeri vamali și sistemul de servicii

339.543:347.7(478)

**COLLABORATION BETWEEN
THE CUSTOMS SERVICE AND
THE BUSINESS ENVIRONMENT
REGARDING THE COMPLIANCE
WITH CUSTOMS REGULATIONS
THROUGHOUT THE PROCESS
OF MANAGING THE CONTROL
OF GOODS**

*PhD candidate Evghenii POPESCU, ASEM
popescuevghenii@gmail.com*

The relationship between the business environment and the customs service is an integral part of the activity of the customs authorities. Taking into account the connection between the globalization and the world trade, consolidation of economic security and facilitation of the international chain of the supply of goods, acceleration and simplification of the customs procedures, increase of the saturation of information features of goods subjected to the customs control, the collaboration between the Customs Service and business environment is presented to be of primary importance.

Customs cooperation presents a set of measures for the interaction with the authorities of the foreign states and of the international organizations in the customs domain in general, as well as of the customs clearance and control procedures in particular. The issues of the customs cooperation are under the jurisdiction of the Department of Institutional Coordination of the Customs Service of the Republic of Moldova.

Keywords: customs control; Customs Service; business environment; business; customs control; customs regulation; etc.

JEL: F02, F15.

Introduction

The system of customs services achieves a high efficiency only when it establishes partnership relations between the customs services and business environment and, therefore, the interpretation of the customs service as the area of services regulated and controlled by the state dominates the strategy of the transformation of the customs system and the possibility of the development of the foreign trade of the country.

„vamale” reprezintă un pas important spre dezvoltarea, pe piața civilizată, a relațiilor economice externe, precum și simplificarea semnificativă a interacțiunii dintre autoritățile vamale și participanții la operațiunile de tranzacționare. Înființarea institutului de organizații private nestatale, care se ocupă cu medierea vamală, poate juca un rol crucial în dezvoltarea sistemului de cooperare în domeniul vamal. Astfel, dezvoltarea brokerajului vamal oferă o calitate îmbunătățită a serviciilor vamale, reducerea nivelului încălcărilor și a infracțiunilor operate la vamă [3, p.6].

O nouă abordare în furnizarea de servicii vamale în străinătate rezidă, în primul rând, în identificarea clienților și nevoilor acestora. Această abordare, în străinătate, este numită abordare a serviciilor pentru întreținere. Abordarea serviciilor vamale, în special, în Australia, a fost percepută ca bază pentru organizarea activităților vamale. Scopul ei constă în obținerea unui rezultat bun în implementarea a două tipuri de servicii: cunoașterea opiniilor clienților și dezvoltarea de inițiative, care să răspundă nevoilor acestora în limitele definite de lege.

În conformitate cu această abordare, este recunoscut faptul că serviciile vamale din Australia oferă servicii de calitate publicului larg. Sarcina prioritară o constituie facilitarea comerțului și circulației persoanelor de peste frontiera australiană, în același timp, protejând societatea. În contextul acestei sarcini, relația dintre vamă și clienții săi se bazează pe cooperare și încredere, ținând cont de obligațiile reciproce. Dezvoltarea acordurilor de parteneriat între mediul de afaceri și Serviciul Vamal este binevenită în cadrul Organizației Mondiale a Vănilor.

Metode aplicate

Pentru elaborarea prezentului articol, s-a recurs la metoda comparativă, analiză și sinteză. În calitate de suport informațional, s-au utilizat documente oficiale, acorduri de colaborare, acte departamentale și publicații de specialitate.

Rezultate și discuții

În prezent, sistemul vamal mondial se dezvoltă ca sistem de Serviciu Vamal, al cărui scop este de a asista efectiv mediul de afaceri, în același timp, menținând un nivel ridicat, în mod constant, de securitate economică. Într-un mediu global extrem de competitiv, comerțul internațional și investițiile nu vor fi direcționate spre zone care sunt privite de afaceri ca fiind birocratice și costisitoare. Prin urmare, la prima vedere, expre-

With the active integration of the Republic of Moldova into the world economy, the development of the services of the customs brokers and the system of “customs” services represent an important step towards the development at the civilized market of the foreign economic relations as well as the significant simplification of the interaction between the customs authorities and the participants in the trading operations. The establishment of the institute of the non-state private organizations that occupy with the customs mediation can play a crucial role in the development of the system of cooperation in the customs domain. Thus, the development of the customs brokerage offers an improved quality of the customs services, reduction of the level of the violations and offences operated at the customs [3, p.6].

A new approach in the provision of the customs services abroad is primarily aimed at identifying the clients and their needs. This approach abroad is called the approach of maintenance services. The approach of the customs services in particular was perceived in Australia as the basis for the organization of the customs activities. According to the experts of the Australian customs that has the official name “Australian Customs Service”. This word emphasizes the significance of the “service provided to the government and the service provided to the business environment in terms of the meeting of expectations”. Their goal is to achieve a good result in the implementation of two types of services: knowledge of the clients’ opinions and development of initiatives that meet their needs within the limits defined by the law.

According to this approach, it is recognized that the customs services of Australia offer qualitative services to the general public. The priority objective is to facilitate the trade and movement of people across the Australian border protecting at the same time the society. In the context of this objective, the relationship between the customs and its clients is based on cooperation and trust, taking into account the mutual obligations. The development of the partnership agreements between the business environment and the Customs Service is welcomed within the World Customs Organization.

Applied methods

In the elaboration of this article we used the comparative method along with analysis and synthesis. As an informational support were used official documents, collaboration agreements, departmental documents and specialized publications.

sia paradoxală „facilitarea și controlul comerțului nu trebuie să se opună reciproc” este considerată, de serviciile vamale străine, drept singura soluție corectă și acceptabilă pentru a dezvolta comerțul și a proteja bunăstarea economică [4, p.42].

În calitate de sarcini principale în menținerea comerțului internațional, managementul vamal din străinătate le consideră pe următoarele:

- realizarea unei atitudini favorabile dintre mediul de afaceri și vamă; asigurarea colectării plăților vamale către bugetul de stat;
- folosirea procedurilor vamale simplificate pentru respectarea legii participanților la comerțul exterior;
- îmbunătățirea calității serviciilor, nevoilor clienților; reducerea costului implementării tranzacțiilor de comerț exterior de către participanții la comerț.

Practica străină arată că sistemele de servicii vamale reușesc să obțină o eficiență ridicată numai atunci când stabilesc relații de parteneriat cu mediul de business. În consecință, recomandările Organizației Mondiale a Vămilelor, care vizează dezvoltarea sistemului vamal în secolul XXI, se concentrează pe transformarea sa într-un sistem de servicii vamale de calitate.

Astfel, în prezent, dorința de a înțelege serviciul vamal ca serviciu pentru comunitate, în special, în privința posibilităților de dezvoltare a întregului comerț exterior al țării este dominantă în strategia internațională de transformare a sistemelor vamale.

Serviciile vamale reprezintă un sector căruia i se acordă o atenție deosebită din partea instituțiilor internaționale, deoarece acestea pot fi atât un catalizator, cât și o barieră în calea dezvoltării economice și a relațiilor interstatale. Precum arată practica mondială, simplificarea acestora se află în domeniul utilizării, pe scară largă, a sistemelor informatice moderne.

Punerea în aplicare a principiilor de bază și a recomandărilor Organizației Mondiale a Vămilelor a devenit particularitatea principală a modernizării serviciului vamal din Statele Unite. Drept urmare, în prezent, în SUA, interacțiunea dintre mediul de afaceri și vamă, furnizarea de servicii vamale este construită pe Sistemul de Fereastră Unică, recomandat de către Organizația Mondială a Vămilelor. Pentru serviciul vamal al Republicii Moldova, sistemul american de gestionare vamală

Results and discussions

At present, the world customs system is developing as a system of Customs Service, the purpose of which is to assist effectively the business environment, maintaining at the same time a consistently high level of economic security. In a highly competitive global environment, international trade and investments will not be directed to the areas that are viewed by the businesses as being bureaucratic and expensive. Therefore, at first glance, the paradoxical expression “facilitation and control of trade shall not oppose each other” is considered by the foreign customs services as the only right and acceptable solution for the development of trade and protection of the economic well-being [4, p.42].

As the main objectives in the maintenance of international trade, the customs management abroad considers the following:

- achievement of a favourable attitude between the business environment and customs; assurance of the collection of the customs payments to the state budget;
- use of simplified customs procedures for the compliance with the law of the participants in the foreign trade;
- improvement of the quality of services, needs of the clients; reduction of implementation cost of the foreign trade transactions by the participants in the trade.

Foreign practice demonstrates that the systems of customs services manage to obtain high efficiency only when partnership relations between the customs and business environment are established. Therefore, the recommendations of the World Customs Organization, which aim at the development of the customs system in the 21st century, are focused on its transformation into a system of qualitative customs services.

Thus, today, the dominant concept in the international strategy for customs systems’ transformation resides with the desire to have the customs service perceived as a community service, mainly in relation to opportunities for development of the whole foreign trade of the country.

The customs services represent a sector which is given a special attention by the international institutions; because they can be a catalyst or vice versa a barrier on the way of the economic development and interstate relations. As the world practice demonstrates, their simplification is in the domain of use on a large scale of the modern computer systems.

și serviciile de vămuire a mărfurilor prezintă un interes deosebit din punctul de vedere al nivelului de optimizare a interacțiunii cu participanții la activitatea economică externă din SUA.

Sistemul de gestionare a vămuirii mărfurilor în Statele Unite se bazează pe principiul creării unor imagini electronice complete a bunurilor, și anume informatizarea datelor despre un produs în procesul de transport al acestuia, din punctul de plecare, din străinătate, până la punctul de destinație și eliberare în Statele Unite. Informația cu privire la imaginea electronică a mărfurilor este generată în Centrul de date al Serviciului Vamal al SUA, pe baza datelor primite de la compania de transport maritim, reprezentantul vamal al importatorului, alte agenții guvernamentale, servicii de consultanță, bănci și alte entități. Declarația vamală este, de asemenea, transmisă Centrului în formă electronică, care poate fi preluată pentru control în orice moment. Centrul ia o decizie, care este comunicată punctului de control propriu-zis. Ca urmare, Centrul de prelucrare a datelor este o autoritate îndepărtată pentru organizarea vămuirii mărfurilor și efectuarea de la distanță a procedurilor de control vamal. Decizia finală privind produsul este adusă de Centru, în atenția tuturor subiecților procesului vamal, la punctul de destinație.

În SUA, 40% din mărfuri sunt transportate către statele federale ale țării pentru eliberarea finală și obținerea permisiunii de vămuire, pe care destinatarii o fac în mod deliberat. Și, de regulă, destinatarii americani plătesc vama prin intermediul reprezentanților vamali.

Un reprezentant vamal din Statele Unite este o persoană fizică sau o companie care a primit o licență de stat de la secretariatul Serviciului Vamal Federal al SUA. Acest fapt îi permite desfășurarea activităților vamale, pregătirea și transmiterea tuturor documentelor și informațiilor necesare referitoare la respectivul importator american. Reprezentanții vamali din Statele Unite asigură, pe deplin, interacțiunea participantului economic extern cu serviciul vamal local în obținerea autorizațiilor și legalizarea importului de bunuri, clasificarea și evaluarea acestora, plata taxelor vamale, impozitelor și altor plăți, acesta fiind, de asemenea, responsabil de furnizarea documentelor necesare tuturor agențiilor guvernamentale autorizate.

Un interes deosebit, pentru Republica Moldova, îl prezintă procesul de modernizare a ges-

The full implementation of the basic principles and recommendations of the World Customs Organization is the main peculiarity that led towards the modernization of the customs service of the United States. As a result, at present, in the USA, the interaction between the business environment and the customs, the provision of the customs services is built on the Single Window System that is recommended by the World Customs Organization. For the customs service of the Republic of Moldova, the American customs management system and the customs clearance services is of particular interest from the point of view of the level of optimization of the interaction with the participants in the foreign economic activity of the USA.

The management system of the customs clearance in the United States is based on the principle of the creation of a complete electronic image of goods, and namely the computerization of data about a product in the process of its transportation from the point of departure abroad to the point of destination and release in the United States. The image of information of the goods is generated in the Data Centre of the Customs Service of the USA, on the basis of the data received from the shipping company, the customs representative of the importer, other government agencies, consultancy services, banks and other entities. The customs declaration is transmitted also to the Centre in the electronic form that can be received for the control at any time. The Centre makes a decision; it is communicated to the checkpoint itself. As a result, the Data Processing Centre is a remote authority for the organization of the customs clearance of goods and remote execution of the customs control procedures. The final decision on the product is brought by the centre to the attention of all subjects of the customs process at the point of destination.

In the USA, 40% of the goods are transported to the domestic states of the country for the final release and the obtainment of clearance authorization, which the consignees make deliberately. And, as a rule, the American recipients pay the customs through the customs representatives.

A customs representative in the United States is a natural person or a company that received a state license from the secretariat of the Customs service of the USA that allows the conduct of the customs activities, prepares and transmits all necessary documents and information for the benefit of an American importer that are sent then

ționării serviciilor vamale și serviciul de accize din Regatul Unit al Marii Britanii. Cercetătorii remarcă faptul că funcțiile serviciilor vamale și accizelor din Marea Britanie sunt similare cu cele ale Serviciului Vamal Federal al SUA. Una dintre caracteristicile serviciilor vamale englezești este că plățile vamale sunt administrate în conformitate cu tratatele Uniunii Europene.

Principala sarcină a reformei britanice în domeniul serviciilor vamale este de a pune în aplicare elementele moderne de gestionare financiară și a reformelor în sfera serviciilor vamale și accizelor.

Abordarea de reengineering, aleasă de autoritățile vamale britanice și serviciul de accize pentru modernizarea sistemului de servicii vamale, este diferită de abordarea adoptată în SUA. Versiunea britanică se caracterizează printr-o abatere de la abordarea funcțională în favoarea procesului de abordare, care include diagnosticarea și restructurarea proceselor de afaceri în serviciul vamal de stat. Subiectul formării structurii organizatorice și a sistemului de management, în Marea Britanie, este tratat prin accentuarea proceselor de afaceri. Reengineering-ul este realizat prin intermediul proiectării și descrierii proceselor de afaceri noi și moderne.

În anii 1980, în Marea Britanie, a fost introdus un sistem general de calitate (Total Quality). Acest sistem a servit drept bază pentru dezvoltarea unei noi metodologii de management al proceselor de afaceri – Business Processes Management. Sistemul dat include o metodologie pentru analiza acestora, evaluarea performanței interne, analiza percepției procesului, analiza calității procesului de management [5, p.24]. Prestarea serviciilor vamale vizează introducerea unui sistem electronic de acordare a serviciilor către populație și participanții la activitatea economică externă în scopul reducerii timpului și a costurilor materiale pentru deservirea subiecților supuși controlului vamal. Aceasta și alte tendințe determină baza pentru dezvoltarea principalelor direcții de îmbunătățire a metodelor de furnizare a serviciilor vamale ca domeniu de administrare vamală.

Sistemul vamal al Republicii Moldova se dezvoltă în aceeași direcție. Astfel, sistemul vamal este considerat o structură de stat, al cărui scop îl constituie, pe de o parte, promovarea instrumentelor de facilitare a comerțului exterior, implicând

to other regulatory agencies. The customs representatives of the United States ensure fully the interaction of the external economic operator with the local customs service in the obtainment of authorizations and legalization of the import of goods, their classification and assessment, payment of customs duties, taxes, fees and other payments that are responsible also for the supply of the required documents to all authorizations of the government agencies.

Of special interest for the Republic of Moldova is the modernization process of the customs services management and excise service of the United Kingdom of Great Britain. Researchers note the fact that the functions of the customs and excise services of the Great Britain are similar to those of the Federal Customs Service of the USA. One of the features of the English customs services is that the customs payments are managed in accordance with the treaties of the European Union.

The main objective of the British reform of the customs services is the implementation of the developments of the financial management and management of the reforms in the domain of customs services and excises.

The reengineering approach chosen by the British customs authorities and the excise service for the modernization of the system of customs services is slightly different from the approach adopted in the USA. The British version is characterized by a deviation from the functional approach in favour of the process of approach that includes the diagnosis and restructuring of the business processes in the state customs service. In Great Britain, the formation of the organizational structure and management systems is conducted with an emphasis on the business processes. Reengineering is being achieved by designing and describing new and modern business processes.

In the 1980's, there was introduced the general quality system (Total Quality) that served as the basis for the development of a new business processes management methodology – Business Processes Management that includes a methodology for their analysis, assessment of internal performance, analysis of the perception of the process, analysis of the quality of the management process [5, p.24]. The provision of the customs services aims at the introduction of an electronic system of the provision of services to the population and to the participants in the foreign economic activity for the purpose of the reduction of time and material costs for the servicing of the

mai ales accelerarea și simplificarea serviciilor vamale și, pe de altă parte, asigurarea activităților de control și de aplicare a legii în cadrul funcțiilor sale [1].

Consolidarea parteneriatului Vamă-Business rămâne pe agenda priorităților și, în acest context, o importanță deosebită i se acordă Comitetului Consultativ al Serviciului Vamal, membrii căruia sunt reprezentanții asociațiilor de business și ai organizațiilor non-guvernamentale specializate în comerțul internațional. Totodată, Comitele Consultative sunt instituite și în cadrul birourilor vamale pentru a asigura examinarea subiecților actuale la nivel regional. Astfel, pe parcursul anului 2018, au fost desfășurate 7 ședințe ale Comitetului Consultativ al Serviciului Vamal, fiind abordate diverse probleme relevante activității vamale, dintre care, câte două ședințe în cadrul birourilor vamale Centru, Nord și Sud și una în cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal. *Dialogul cu mediul de afaceri a fost dezvoltat și în cadrul ședințelor Grupului de lucru privind rectificarea valorii în vamă*, grup de lucru creat la inițiativa Directorului General al Serviciului Vamal, obiectivul căruia îl constituie analiza detaliată a cazurilor de rectificare a valorii în vamă de către organul vamal. Fiind creat la începutul lunii octombrie 2017, Grupul de lucru a reușit, până la sfârșitul anului dat, examinarea activității pe dimensiunea valorii în vamă a 5 agenți economici, fiind desfășurate ședințe de lucru cu companiile a căror activitate a fost analizată. Menționăm că Grupul de lucru și-a continuat activitatea și pe parcursul anului 2019.

Au fost actualizate și sunt accesibile mediului de afaceri, următoarele baze de date:

- TARIM
(<http://customs.gov.md/ro/content/tariful-vamal-integrat-al-republicii-moldova>);
- Traficurile în posturile vamale în regim online
(<http://customs.gov.md/ro/content/traficul-posturile-vamale-regim-line>);
- Harta interactivă
(<http://customs.gov.md/ro/content/harta-interactiva>).

În decursul semestrului I, 2018, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a semnat 4 acorduri de colaborare între:

1. Acordul de colaborare cu Camera de Comerț și Industrie Moldo-Italiană;

entity subjected to the customs control. This and other trends determine the basis for the development of the main directions of the improvement of the methods of the provision of the customs services as the domain of customs administration.

The customs system of the Republic of Moldova is developing in the same direction. Thus, the customs system is considered a state structure the purpose of which is, on the one hand, the active promotion of the foreign trade activities, involving, in particular, the acceleration and simplification of the customs services and, on the other hand, the assurance of control activities and law enforcement within its functions [1].

Consolidation of the partnership Customs-Business remains on the agenda of priorities and, in this context, a particular importance is given to the Consultative Committee of the Customs Service the members of which are the representatives of the business associations and non-governmental organizations specialized in the international trade. At the same time, the Consultative Committees are instituted also within the customs offices in order to ensure the examination of the current subjects at the regional level. Thus, during the year 2018, 7 meetings of the Consultative Committee of the Customs Service were carried out, being approached various issues related to the customs activity, 2 meetings within the customs offices Centre, North and South and 1 within the Central Office of the Customs Service each. *The dialogue with the business environment was developed also during the meetings of the Working group regarding the rectification of customs value*, the Working group created at the initiative of the General Director of the Customs Service the objective of which is the detailed analysis of the cases of the rectification of the customs value by the customs authority. Being created at the beginning of October 2017, the Working group managed to examine the activity on the dimension of the customs value of 5 economic agents, being held the working meetings with the companies the activity of which was analysed. We would like to mention that the activity of the Working group is to be carried out also during the year 2019.

The following databases were updated and are accessible to the business environment:

- TARIM
(<http://customs.gov.md/ro/content/tariful-vamal-integrat-al-republicii-moldova>);
- Traffics in the customs posts in the online mode (<http://customs.gov.md/ro/content/traficul-posturile-vamale-regim-line>);

2. Acordul de parteneriat și colaborare cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova;
3. Acordul de colaborare cu Asociația Obștească Camera Tinerilor Antreprenori „JCI Chișinău”;
4. Acordul de colaborare cu Asociația Businessului European.

Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Camera de Comerț a Republicii Moldova și Industrie (CCI a RM) își propun dezvoltarea parteneriatului instituit în vederea susținerii întreprinzătorilor, care desfășoară operațiuni internaționale de comerț. Acest document vine în susținerea eforturilor Serviciului Vamal de facilitare a comerțului internațional și ameliorare a climatului investițional, angajamente care derivă din Acordul de Asocieri cu UE, în special la capitolul Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA).

Documentul are drept scop stabilirea unui cadru durabil de colaborare între părți în vederea contribuției la facilitarea și securizarea comerțului internațional, conjugarea eforturilor comune pentru dezvoltarea dialogului între organele vamale și antreprenori, precum și promovarea bunelor practici de parteneriat public-privat în condițiile prevăzute de legislația Republicii Moldova.

În decursul anului 2018, Serviciul Vamal a participat la două operațiuni privind contracararea traficului ilicit de tutun, și anume:

1. Operațiunea „FOX”, desfășurată în perioada 15 ianuarie – 28 februarie 2018, sub egida Organizației Mondiale a Vămirilor (OMV).

În cadrul operațiunii, au fost monitorizate mai multe tranzacții cu tutun și țigarete, în care au fost implicați agenți economici din Republica Moldova (unele iregularități nu au fost depistate). La recomandarea OMV, au fost stabilite criteriile de selectivitate în privința a 18 companii suspectate că ar fi implicate în traficul ilicit cu produse din tutun.

2. Operațiunea internațională „Janus”, desfășurată în perioada 25 mai – 14 iunie 2018, sub egida Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM) și Biroul anti-fraudă al UE (OLAF).

Pe parcursul anului 2018, Serviciul Vamal a înregistrat 86 de capturi de țigarete, unde numărul de țigarete reținute a constituit 508.040 țigarete.

În același an, a fost asigurat schimbul de informații cu Atașatul Marii Britanii pe probleme

- Interactive map (<http://customs.gov.md/ro/content/harta-interactiva>).

During the semester I, 2018, 4 collaboration agreements were signed:

1. Collaboration agreement with the Moldavian-Italian Chamber of Commerce and Industry;
2. Partnership and collaboration agreement with the Chamber of Commerce and Industry of the Republic of Moldova;
3. Collaboration agreement with the Public Association Chamber of Young Entrepreneurs “JCI Chișinău”;
4. Collaboration agreement with the European Business Association.

The Customs Service and the Chamber of Commerce and Industry (CCI) aim to develop the partnership established for the purpose of the support of the entrepreneurs that conduct the international trade operations. This document is in the support of the efforts of the Customs Service of the facilitation of the international trade and improvement of the investment climate, commitments originating from the Association Agreement with the EU, in particular in the chapter DCFTA.

The document has as the purpose of establishing a sustainable framework of collaboration between the parties for the purpose of the contribution to the facilitation and securing of international trade, combination of the joint efforts for the development of the dialogue between the customs authorities and entrepreneurs as well as the promotion of good public-private partnership practices under the conditions stipulated by the legislation of the Republic of Moldova.

During 2018, the Customs Service participated in two operations regarding the counteraction of the illicit tobacco traffic, and namely:

1. Operation “FOX”, conducted during the period of January 15th – February 28th, 2018, under the aegis of the World Customs Organization (WCO).

Several transactions with tobacco and cigarette in which were involved the economic agents of the Republic of Moldova (any irregularities were not revealed) were monitored within the operation. On recommendation of the WCO the selectivity criteria were created in relation to 18 companies suspected of being involved in the illicit trafficking in tobacco products.

2. International operation “Janus”, conducted during the period of May 25th – June 14th,

de criminalitate fiscal-vamală, în urma căruia vameșii din Londra au confiscat 6980 de țigarete transportate de către doi cetățeni ai Republicii Moldova prin Aeroport.

Suplimentar, se menționează că, în scopul dotării direcției, Centrul chinologic cu câini antrenati în depistarea produselor de tutun al Serviciului Vamal a semnat un contract de donație cu companiile JTI-Moldova, BRITISH AMERICAN TOBACCO și compania PHILIP MORRIS.

De asemenea, Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Japan Tobacco International (JTI) continuă cooperarea în domeniul prevenirii și combaterii traficului ilicit cu țigarete. Părțile au reînnoit Protocolul de colaborare, semnat în anul 2008, atunci când au fost puse bazele cooperării bilaterale. Documentul actualizat a fost semnat în cadrul întrevederii Directorului adjunct al Serviciului Vamal cu reprezentanții JTI Moldova [6].

Principalele rezultate ale acestei interacțiuni dintre vamă și mediul de afaceri le prefigurează fluxul de mărfuri, care se deplasează peste granița vamală, sub rezerva condițiilor prevăzute în legile aplicabile la nivel național și supranațional. Analiza a arătat că principalele probleme ce țin de interacțiunea dintre vamă și mediul de afaceri sunt următoarele:

1. Complexitatea desfășurării activității economice externe pentru noii participanți și, ca urmare, reticenta de a desfășura activități în mod continuu. Aceasta conduce la absența posibilității de a crea parteneriate și relații pe termen lung între autoritățile vamale și participanții la activitatea economică externă, deoarece participanții de „o singură dată” ai activității economice externe necesită mai multă atenție din partea autorităților vamale.
2. Termenul de trecere și numărul de documente solicitate pentru livrările „cu risc ridicat” nu sunt reglementate și implică costuri semnificative, în special, pentru participanții de încredere ai activității economice străine, care au fost supuși unor verificări și controale suplimentare.
3. Declarația electronică pentru livrările non-riscante este de aproape 100%, totuși, restul livrărilor se transformă în declararea „hârtiei”, ceea ce implică costuri semnificative. În plus, majoritatea declarațiilor electronice constau în transferul documen-

2018, under the aegis of EUBAM and OLAF.

During 2018, the Customs Service recorded 86 seizures of cigarettes where the number of the detained cigarettes constituted 508,040 cigarettes.

Also, there was ensured the exchange of information with the Attaché of the Great Britain on the issues of the fiscal-customs criminality, as a result of which by the customs officers of London were withdrawn 6980 cigarettes transported by two citizens of the Republic of Moldova through the Airport.

In addition, it is mentioned that in order to provide the department of the Cynological Centre with dogs trained in the detection of the tobacco products, the Customs Service signed a donation agreement with the companies JTI-Moldova, BRITISH AMERICAN TOBACCO and the company PHILIP MOORIS.

At the same time the Customs Service of the Republic of Moldova and Japan Tobacco International continue the cooperation in the domain of the prevention and control of the illicit trafficking in cigarettes. The Parties renewed the Collaboration Protocol, signed in 2008, when the foundations for bilateral co-operation were created. The updated document was signed within the meeting of the Deputy Director of the Customs Service [6].

The main results of this interaction between the customs and the business environment should be understood as the flow of goods moving across the customs border, subject to the laws of the national and supranational level. The analysis demonstrated that the main issues related to the interaction between the customs and the business environment are as follows:

1. The complexity of the conduct of the foreign economic activity for new participants and, consequently, the reluctance to carry out activities on a continuous basis. This leads to the absence of the possibility to create the long-term partnerships and relations between the customs authorities and participants in the foreign economic activity, since the „one-use” participants of the foreign economic activity require more attention of the customs authorities.

2. The term of crossing and the number of documents requested for the “high-risk” deliveries are not regulated and involve the significant costs, especially for the trusted participants of the foreign economic activity that were subjected to some additional verifications and controls.

telor pe suport hârtie în formă electronică, care este asociat și problemelor de interacțiune dintre autoritățile vamale și alte organe guvernamentale.

- Creșterea infracțiunilor în domeniul activității economice externe (atât administrative, cât și penale), creșterea costului bunurilor transferate ilegal, cuantumul taxelor vamale suplimentare și neachitate, penalitățile și amenzi.

Modelul general de interacțiune dintre autoritățile vamale și mediul de afaceri este prezentat în figura 1.

3. The electronic declaration for the non-risky deliveries is almost 100%, however, the rest of the deliveries are transformed into the declaration of “paper” that implies the significant costs. In addition, the majority of the electronic declarations are the transfer of the documents in print format into the electronic form that is associated also with the issues of the interaction between the customs authorities and other governmental authorities.

4. Increase of the offences in the domain of foreign economic activity (both administrative and criminal), the increase of the cost of the illegally transferred goods, the amount of the additional and unpaid customs duties, penalties and fines.

Figure 1 presents the general model of the interaction between the customs authorities and business structures.

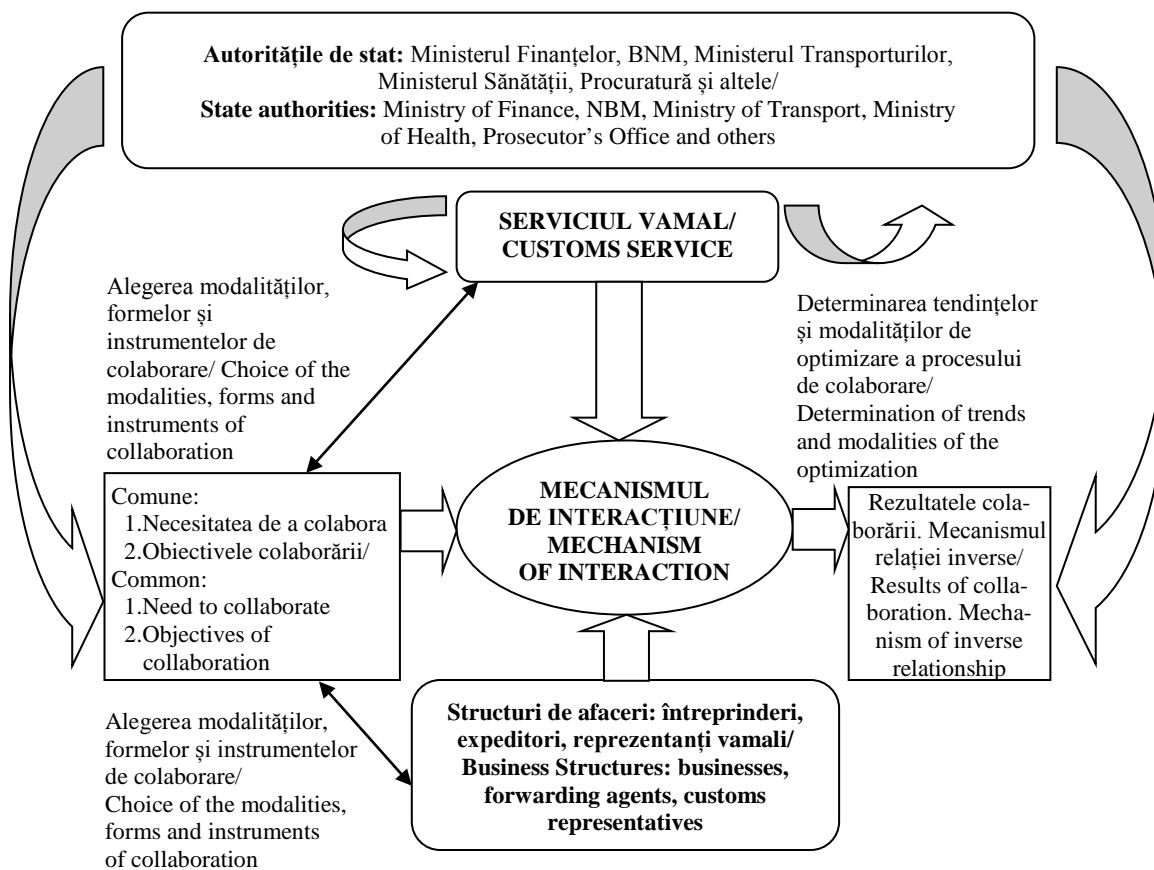

Figura 1. Model de interacțiune între autoritățile vamale și mediul de afaceri/
Figure 1. Model of interaction between customs authorities and business environment
Sursa: elaborată de autor/ Source: elaborated by the author

După cum se poate observa din datele expuse în figura 1, modelul de interacțiune examinat include patru componente:

As it can be observed from the data in figure 1, the examined model of interaction includes four components:

- 1) componenta structurală (sistemul organelor de stat și alți participanți ai interacțiunii);
- 2) componenta funcțională (funcțiile atribuite organelor de stat în procesul de interacțiune);
- 3) componenta instrumentală (forme, metode, principii de interacțiune etc.);
- 4) componenta de reglementare (acte normative de reglementare care reglementează interacțiunea).

Problemele de mai sus pot fi rezolvate prin îmbunătățirea mecanismului de interacțiune dintre autoritățile vamale și mediul de afaceri. Acest mecanism determină ordinea interacțiunii dintre vamă și afaceri, și, datorită formalizării sale, este posibil să aibă un impact pozitiv asupra procesului de interacțiune. Mecanismul de interacțiune este un element-cheie în sistemul relațiilor dintre autoritățile vamale ale Republicii Moldova și structurile de afaceri în ceea ce privește soluționarea în comun a problemelor de interes comun.

Modelul de interacțiune între autoritățile vamale și structurile de afaceri constă în următoarele elemente: actorii, necesitatea de a spori interacțiunea, obiectivele activității, mecanismul de activitate, rezultatele activităților, mecanismul de feedback, precum și diferitele relații și fluxuri de informații [2]. În plus, un element al organizării activității îl constituie și mediul extern al actorilor (adică domeniul juridic). Pentru ca părțile să interacționeze, trebuie să existe o nevoie de interacțiune, atunci ar trebui să apară un impuls suficient de stabil pentru activitate, adică o motivație (o forță care impulsionează realizarea anumitor acțiuni) și ar trebui definite scopurile acestor acțiuni. După procesul de interacțiune propriu-zis (adică, eliberarea bunurilor), se observă rezultatele obținute, care, apoi, sunt comparate cu obiectivele identificate anterior. Cu ajutorul mecanismului de feedback, sunt identificați factorii care împiedică interacțiunea eficientă și se determină modalitățile de optimizare a procesului de interacțiune.

Concluzii

În concluzii, menționăm că autoritățile vamale joacă un rol imens în dezvoltarea economică a țării și interacțiunea cu întreaga comunitate de afaceri. În interacțiunea cu reprezentanții structurilor de afaceri, serviciul vamal, în stadiul actual, constă în faptul că accelerarea circulației mărfurilor peste granița vamală conduce la o scădere a costurilor de tranzacționare ale companiilor și, prin urmare, sunt gata să ne propună nu doar infor-

- 1) the structural component (the system of state authorities and other participants of the interaction);
- 2) the functional component (the functions assigned to the state authorities in the interaction process);
- 3) the instrumental component (forms, methods, principles of interaction, etc.);
- 4) the regulatory component (normative regulatory acts regulating the interaction).

The above mentioned problems can be solved by improving the mechanism of interaction between the customs authorities and the business environment. This mechanism determines the interaction order between customs and business, and, due to its formalization, it is possible to have a positive impact on the interaction process. The mechanism of interaction is a key element in the system of relations between the customs authorities of the Republic of Moldova and the business structures regarding the joint solution of the problems of common interest

The interaction model between the customs authorities and business structures consists of the following elements: actors, the need to enhance the interaction, the objectives of the activity, the mechanism of the activity, the results of the activities, the feedback mechanism, as well as various relationships and information flows [2]. In addition, an element of the organization of the activity is also the external environment of the actors (i.e. the legal domain). For the parties to interact, there shall exist a need for interaction, then there should be a sufficiently stable impulse for activity, that is, a motivation (a force that causes to carry out the certain actions) and the purposes of these actions should be defined. According to the actual process of interaction (i.e. release of goods), are observed the obtained results, which are then compared with the previously identified objectives. With the help of the feedback mechanism, are identified the factors that prevent the effective interaction and are determined the modalities of the optimization of the interaction process.

Conclusions

It can be concluded that the customs authorities play an immense role in the economic development of the country and interaction with the entire business community. In the interaction with the representatives of the business structures, the customs service in the current stage results from the fact that the acceleration of the goods flow across the customs border leads to a

mațiile necesare vamale, ci și investițiile financiare în această zonă. Politica vamală competentă a statului, raportată la interacțiunea cu comunitatea de afaceri, permite tuturor entităților economice ale acestui stat să se dezvolte și să se consolideze în arena economică globală.

Mecanismul interacțiunii dintre vamă și mediul de afaceri există și funcționează în practică, totuși, datorită lipsei formalizării elementelor mecanismului acestei interacțiuni, este imposibil să se realizeze o interacțiune eficientă între autoritățile vamale și mediul de afaceri. Definirea, structurarea și formalizarea elementelor mecanismului vor permite determinarea clară a participanților la interacțiune, funcționalitatea și gradul de responsabilitate ale acestora. Măsurile enumerate vor reduce costurile părților care apar în procesul de interacțiune.

Astfel, mecanismul interacțiunii dintre autoritățile vamale și structurile de afaceri reprezintă un set de principii, forme și metode, care definesc relațiile de afaceri între structurile de afaceri și autoritățile vamale. Îmbunătățirea acestuia implică definirea obiectivelor părților, nivelurile și etapele, tipurile și formele, mecanismul de feedback, precum și legile, principiile conform cărora interacțiunea va avea loc. Îmbunătățirea mecanismului de interacțiune între autoritățile vamale și structurile de afaceri vizează simplificarea interacțiunii pentru ambele părți, precum și crearea condițiilor optime pentru circulația mărfurilor la frontiera vamală a Uniunii Europene, respectând legislația și asigurând securitatea economică a comunității.

decrease in the transaction costs of the companies and therefore they are ready not to sell only the necessary customs information, but also the financial investments in this area. The competent state customs policy opposed to the interaction with the business community allows all economic entities of this state to develop and to consolidate in the global economic arena.

The interaction mechanism between the customs and the business environment exists and functions in practice; however, due to the lack of the formalization of the elements of the mechanism of this interaction, it is impossible to achieve an effective interaction between the customs authorities and the business environment. Definition, structuring and formalization of the elements of the mechanism will allow defining clearly the participants in the interaction, functionality and degree of their responsibility. These measures will reduce the costs of the parties that occur in the process of interaction.

Thus, the mechanism of interaction between the customs authorities and business structures represents a set of principles, forms and methods that define the business relations between the business structures and customs authorities. Its improvement involves the definition of the objectives of the parties, levels and stages, types and types, forms, feedback mechanisms, as well as the laws and principles according to which the interaction will take place. The improvement of the mechanism of interaction between the customs and business structures aims to simplify the interaction for both sides as well as to create the optimal conditions for the movement of goods at the customs border of the European Union complying with the legislation and ensuring the economic security of the community.

Bibliografie/ Bibliography:

1. Codul vamal al Republicii Moldova, nr.1149-XIV din 20.07.2000. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.160-162 din 23.12.2000.
2. Proiectul Codului vamal remis Guvernului spre examinare și aprobare, prin scr.nr.09/1-03/270 din 05.07.2018.
3. ЕРШОВ, А.Д. Теоретико-методологические аспекты взаимодействия таможи и бизнеса. *Вестник Российской таможенной академии*, 2010. № 3, стр.5-9.
4. КОСЕНКО, В.П. *Основы теории эффективности таможенного дела.*/ В.П. Косенко, Л.И. Опшнян. – М.: РИО РТА, 2005, стр.42-45.
5. ЯСЕНЕВ, В.Н. *Информационные таможенные технологии: учебное пособие.* Ч. 1. Нижний Новгород: Нижегородский госуниверситет им. Н.И. Лобачевского, 2014, стр.60.
6. <http://customs.gov.md> (vizualizat la data de 15.08.2019).